

Památník Díky, Ameriko! popraskal. Odborníci hledají řešení

29.2.2016 plzen.iDNES.cz str. 0 Plzeň / Plzeň - zprávy

MF DNES, Barbora Němcová Univerzita Pardubice

Památník Díky, Ameriko!, jedna z dominant Plzně, je vážně poškozený. Oba pětimetrové žulové pylony praskají, trhliny jsou viditelné na první pohled. Odborníci nyní budou analyzovat, jak lze problém vyřešit. Krajní možností je kompletní výměna pylonů.

„Praskliny, které jsou vidět na povrchu, na mnoha místech běží i dovnitř. Potenciální riziko toho, že by se něco mohlo stát, se potvrdilo,“ uvedl po pátečním měření Karol Bayer z **Fakulty restaurování Univerzity Pardubice**.

Hrozba, že by se část pomníku mohla oddělit a spadnout, podle něj rozhodně není zanedbatelná. „Nedá se ale říct, jestli by se to mohlo stát za měsíc, rok nebo deset let,“ doplnil Bayer. Zajímá vás dění v krajích?

Za cenu jednoho vydání získáte všechny regionální přílohy.

„Stav je o dost horší, než jsme si mysleli,“ přiznal plzeňský architekt Jan Soukup poté, co se předběžné výsledky dozvěděl. Ty kompletní by měly být hotové do týdne, odborníci připraví i doporučení, jak postupovat dál.

Geolog Zdeněk Štaffen, který se měření také zúčastnil, naznačoval, že se nedá vyloučit výměna minimálně jednoho z pylonů. Konkrétně zmiňoval ten blíže k vozovce Americké třídy, a to kvůli vyššímu množství trhlin.

„Praskliny vůbec nesouvisí se strukturou horniny, vůbec ji nerespektují a jdou jí napříč,“ popsal Štaffen, podle něhož k jejich vzniku mohlo dojít už při odstřelu v lomu. Další variantou je, že trhliny vznikly při transportu. První trhlina začala vznikat už před deseti lety

Je přesvědčen, že umístění pomníku na rušné křižovatce na poškození vliv nemá. „Exhalace ani automobilový provoz žule příliš nevadí. Žije si poměrně nezávisle na svém okolí. Něco jiného by bylo, kdyby byl pomník ve městě s chemickým průmyslem,“ zamýšlí se Štaffen.

V takovém případě by mohly být deště v oblasti agresivní a mohlo by to ovlivnit i stav horniny. Taková situace však v Plzni není.

K diagnostice využili odborníci takzvanou ultrazvukovou transmisi, která je založená na měření mechanického vlnění procházejícího určitým materiálem.

„Díky tomu jsme schopni zjistit, zda se v materiálu nacházejí praskliny a zároveň je lokalizovat, případně zjistit, zda tam nejsou ještě další poruchy,“ osvětluje princip Bayer.

Soukup si vznikající trhliny na jednom z pylonů všiml už přibližně před deseti lety. Postupně se zvětšovala, nyní už sahá zhruba do poloviny šířky jednoho pilíře.

„Minulý rok jsem upozornil město, že se tu nějaký problém rýsuje. Připadalo mi to nebezpečné, trhlina je šikmá,“ přibližuje Jan Soukup a dodává, že kvůli tomu je nebezpečí pádu části památníku reálnější. Žulové bloky dostalo město darem

Město spolu s centrálním plzeňským obvodem nyní připravuje návrh řešení. Stěžejní bude finanční otázka. Pokud by bylo opravdu nutné jeden či oba pylony vyměnit, náklady by nebyly zanedbatelné.

Při budování památníku se za žulové bloky nic neplatilo, město je dostalo sponzorským darem, nicméně dnes by podle hrubého odhadu mohl jeden vyjít přibližně na jeden a půl milionu korun.

Žula pochází z lomu Řásná u Mrákotína. Podle Soukupa k podobným poškozením u žuly dochází a nejedná se o nic výjimečného. „To je příroda,“ krčí rameny Soukup. „Když se dělal pylon na Pražský hrad, v lomu ho připravili, a když ho naložili, třetina se ulomila. Musel v něm být nějaký neduh,“ míní architekt.

URL| http://plzen.idnes.cz/pamatnik-diky-am...y.aspx?c=A160229_102406_plzen-zpravy_pp